

WASABLADET

N:o 46.

Lördagen den 14 November

1863.

Pris i Wasa: Hel årgång 1 rubel 20 kopel, half årgång 60 kopel, tre månader 30 kopel.

24 Söndagen efter Tref. predika:

3 stadens kyrka: Kapellänen Wegelius.
3 Mustasaari moderk.: Past.-Adjunkten Lindholm.

Dödsfall.

Att vår älskade dotter Anna Emilia efter en kort och häftig sjukdom fridfullt affömnade fredagen den 6 November 1863 kl. half 5 f. m. i en ålder af 1 år 8 månader och 5 dagar, till sanna och sorg för föräldrar och syston, så wi härmedelst slågt och wänner tillkännagifwa. Jakobstad i Nov. 1863.
Els Margr. Löfgren, A. W. Löfgren.
född Martström.

— **Utnämnd.** Kejserl. senaten har den 27 Okt. utnämnt och förordnat kofferdiskepparen W. G. Hjelt att wara andre lärare wid navigationskolan i Wasa.

— **A. Wasa Hofrätt** har den 10 Oktober utnämnt ekstrafiskalen B. Hellsten till notarie, den 10 registratören G. Långhjelm till extra fiskal, den 21 kanslisten E. Teegenaren till registrator samt den 29 vicehäradsbördingen E. Skog till kanslist. (S. T.)

— **Komiterade för militärens weterantassa** anhålla att herrar kronofogdar inom förläpvet af innerwarande månad benäget wille meddela de förändringar, som under detta år inträffat med inom häraderna bosatte weteraner, och komma dessa upplysningar att läggas till grund för utdelningen af de till kassan inlutna medlen. (S. T.)

— **Transporterad:** Fjärde wid 8:de Nylands, indelta skarvskottebataljon Wellerius till 2:dra Wasa bataljon.

— **Utsatt pris.** Wid finska litteraturfällskapet möte den 4 nov. föreslog, enl. S. U. t. dr. D. Toppelius att sällsk., till frände af Sbakipearejubileet den 23 April nästkommande år, skulle utfästa ett pris för en innan nämnde tid inlemnad god forsknifning af något bland Sbakipeares mest framstående arbeten. Ehuru sällsk. med skäl betwiflade, huruvida en sådan öwversättning på så kort tid kunde åstadkommas, beslöts dock att utfästa ett godt pris härför. Arbetet borde wara inlemnadt till sällsk. förskommande årsdag, d. 16 Mars. (S. D.)

— **Pedagogisk förening.** Till bildande af en sådan bland landets skollärare skulle den 11 nov. på pedagogiprofessorns inbjudning ett möte hållas i buswudstaden.

— **Öfråga.** Såsom S. T. för någon tid sedan berättade, har ölets stegrade pris i buswudstaden varit föremål för mycken uppmärksamhet. Äfwen wi här hafwa haft en tid bortåt en öfråga, som kunnat bli föremål för uppmärksamhet, nemligen total brist på godt öl. Denna fråga kan nu tydligen anses löst, sedan man från Jakobstad åter är i tillfälle att få af det med skäl berömda Gambrius' ölet, som under sommar ej stod att köpas, emedan konsumtionen deraf,

(waran exporterad på requistion äfwen till utlandet) war större än produktion för tillfället. Som bruggriet undergått nu utwidgning, hoppas wi att hr Krobus ypperliga wara skall stå att fås, året ikring, af ölets wänner.

— **En sorglig följd af misshwärt.** Ehuru detta års skörd i de flesta trakter af länet utföll medelmåttig och sådan i det närmaste, som under ett wanligt år plågar wara fallet, oberäknadt det, att den regniga och orjenliga wäderleken, under skördanden, mycket skadade den stundande wintern en ganska swår tid för den talrika delen af våra socknars befolkning, som saknar jord, den egentliga arbetande klassen, hwilken således kommer att gifwa fattigwården swåra bekymmer och mödor. Den besuttne allmogen till stor del måste nemligen sälja allt, hwad den kan, för att betala de skulder, den gjort förledne år, för att skaffa sig brödföda. Andra åter, som icke äro nödsakade till sådant försäljande, sägas, wid minnet af den hårda tid, man genomgått, söka att spara allt, hwad de förnä, af detta års skörd, för att kunna möta en möjligen åter kommande misshwert. Så berömmwärd denna omtänksamhet än är, så kan man icke fördölja för sig, att de, hwilkas utkomst är beroende af inkomsten för dagen, af detta förhållande skola råka i trångmål. Hwar skola de nemligen finna arbetsförtjenst, om bonden, som wanligen begagnar sig af dem, som dagswarkare, icke ser sig i tillfälle, att göra det, för att ej uttöma sina egna, ingalunda rika skördeförräder? Wi hafwa hört prester med bekymmer omtala detta förhållande. Om förhållandet är sådant, man tecknat det för oss, och det kan ju ej gerna wara annorlunda, måste wäl styrelsen wara betänkt på, att genom företagande af några allmänt gagneliga arbeten bereda arbetsförtjenst åt den lösa befolkningen. Då en lätt kommunikation är ett af de kraftigaste wehikel för det allmänna wälståndet, borde wäl nya wägar upptagande wara bland de mest gagnande allmänna arbeten, som kunde komma ifråga. Här i Wasatrakten hafwa wi flere sådana projekterade wägar, som för sin gagnelighet borde kunna förtjena realiseras, om medel dertill kunde beredas. Wi förmoda, att resp. presterskap ingalunda försummat att wäl styrelsens uppmärksamhet på ämnet, men hafwa welat å wår sida icke försumma att beröra detta behjertanswärda förhållande med den obesuttna befolkningens mörka utfligter för wintern.

— **Huttuenska målet.** Detta mål, som sällidne tisdags åter war före wid lämnerrätten, blef ännu icke afgjort, utan uppsköt till 1:sta nästkommande December, emedan twenne instända personer utbleflwit. Resultatet af tisdagens undersökning torde blifwit föga mer upplysande än det, som wanns wid föregående undersökning. Wi hafwa benäget

löfte att få del af det wid undersökningarne förda protokollet och skola då i ett sammanhang lemna våra läsare del af målet, så fullständigt, som det kan wara af intresse för dem.

— **Rättelse.** I n:o 260 af Helsingfors Dagblad står att läsas ett utdrag ur en korresp. från Munsala till Wasabl., i hwilket utdrag sista stycket om brännwinstmyleri till socken är taget ur en annan korresp. från Öweflag till wårt blad — sålunda har Munsala socken anledning att begära, att nämnde stycks innehåll påföres Öweflag. — Af samma nummer af S. D. ankom till Wasa åtminstone ett exemplar, så widt wi sett, som war på ett järdeles sätt defekt; bladet war wissferligen ett helt ark, men 1:sta och 3:dje sidan innehöll detsamma och 2 och 4 likafå detsamma eller annonsafdelningen. Junehafwaren af detta exemplar gif skälunda misste om 2:dra och 3:dje sidans innehåll i de weritabla exemplaren, d. å. af dr. Baaranens swar till hr Boisman, ofwannämnde utdrag, fortsättningen af följningen o. s. w.

— **Österrikiske Marinministerium** har genom dagbefäl af den 21 sällidne Juli förordnat, att Österrikiske och utländska kofferdfarande skola bisja nationalflagg, hwarje gång de på ett afstånd af högst tre sjömil stadna wid eller passera förbi någon kejserlig kongl. fästning eller annan befästad punkt wid Österrikiske sjökusten, hwilka kunna igenkännas genom å dem anbragt Österrikisk nationalflagg, wid afwentyr att sjöfarande ega ställa sig sjelfwa för de obehagliga följder, som kunna drabba dem, i händelse ofwanberörde warning icke efterlefwes; hwarom hr Guvernrören öfwer länet anmodat Magistraten att underrätta skeppredexiererna i staden.

— **Wäderleken.** I början af weckan hade wi utfligter att från höstens fruktanswärda slask komma öf till en angenämare wäderlek, till winter. Måndagen och tisdagen hade wi ett litet nått slädföre och då kölden ännu tisdagsmorgonen war cirka — 4°, hade skolungdomen haft, att begära sig lof, för att begagna den första isen, som bar wid Sandwiken och på andra grunda ställen. Hela förmiddagen kunde de åka skridsko, ehuru wäl den fälske Ran slog ett och annat hål i isens taf. Men natten mot onsdagen gif den under föregående eftermiddag öfode snön öfwer i watten, och satte våra gator i det stid, att wandraren på dem nolens wolens fick taga sig ett kallt forbad. Dertill kom under wattuet en nått tillflymmelse till halka, så att man löpte stundligen risk att göra „borgared". Beklagligen lär ett fruntimmer samma dag afbrutt sitt ben i halkan. Allmogen höres swå dwil blid winter i år, som i fjol; står denna spådom in, så är det att wänta åter ett halsbrytande wägelag på gatorna och wägarne. — Kommunikationen mellan oss och den södra werlden yer ångbåt är redan spärred. In Suomi wände sikt i Christinesstad. Blir wintern så sudlös, som i fjol, så wi här-

efter bestlidigt bli hemma, om vi ej vilja riskera armar och ben på landsvägarne. Våra höga landsvägar här i Österbotten med sina djupa diken äro ej att narras med wid isföre; en landsman, som i många år lefwat i utlandet och förledne wår hemfom wid sådant wägalag till Österbotten, uppmanade red., att i menlighetens namn inlägga en högtidlig protest mot dessa wägar, „der man äfte liksom längs en bergskam med brådjern på båda sidor om sig“.

— **Magister Erwaft** behandlade på sin 3:dje föreläsning Lord Byron.

— **Dessa en petition.** Bland de många petitioner, som wid wår laudtdag ingifwits, förekommer också en, som har ganska wigtig betydelse för landets skollärare, hwilka ingen representationsträtt äga, nemligen den, att skollärarne skulle förlora rättigheten, att utom förslag söka imperiella pastorater. Denna petition är ingifwen inom det högwürdiga prestantåndet, och om vi icke alltför mycket mistaga oss, inom intet annat riksstånd. Man kan icke gerna undertrycka den anmärkningen, att det varit wackrare, om sådan petition ingifwits i någon af de andra tre stånden, hwilkas representanter tillhöra lekmännen, åhörarne och icke af en prestman. Ifall det är sant, att presten är till för åhörarnes skull och icke twertom, så borde wål åhörarne fremst hafwa stål att klaga deröfwer, att skollärare så der utom förslaget kunna, om man så will uttrycka sig, påtvingas förfamiljargarne, ifall detta wtsat sig menligt för kyrkan, och prestskapet hade bort kunna wänta, tills någon lefman wålt fråga om salen. Åro åhörarne belättna med, att få till herde en man, hwar på de ej voterat, så borde den ekonomiska förlust, som deraf kan drabba en och annan prestman, icke kunna anses vara någon himmelskriande orättwisa. Så länge skollärarne räfna prestameriter, är det ej stål, att beröfwa dem ifrågawarande rättighet. De flesta skollärare bland de yngre skulle wål gerna offra prestameriterna, ifall lönerne förbättrats; om till kyrkans fromma, derom synes vara tutal.

Ett ord om Wasa stads donationsjord.

Oberådnadt Klemetsö bys egomassa, som nyligen blifwit Wasa stad underlagd, lyder under staden des gamla donations- och afhyfsjord. Denna egomassa utgör omkr. 5920 tunnland, hwaraf dock 520 t:d äro impedimenter och 5400 t:d odlingsbar och odlad mark. Under tidernas lopp har den seden blifwit här gällande, att mindre stycken af denna jord blifwit tomterna i staden tillfästade och jemte gårdarne gått i köp enskilda personer emellan. En annan del af stadens jord har varit i enskilda personers ego, oberoende af tomterna, och kunnat köpas och säljas, liksom äfwen magistraten icke heller wägrat att utfärda fastebref åt innehafwaren, hwaremot en annan del af jorden disponerats såsom stadens gemensamma egendom. Den egomassa, som varit i enskilda ego, utgör omkr. 3675 t:d odlingsjord och 190 t:d impedimenter, hwaremot den gemensamma jorden omfattar 1725 t:d odlingsjord och 330 t:d impedimenter. De enskilda jordegarna skulle wål betala skatt till staden för sin jord och woro att anse såsom ouppfåghara arrendatorer, men dålig förwållning och efterlåtenhet verkade, att den årliga skatten utgjorde endast omkr. 600 rub. Detta menliga förhållande wålte misbelåtenhet hos borgerskapet, som för omkr. 15 år sedan gjorde påstående att all stadens jord, som befann sig i enskil-

das händer, skulle såsom en oslagligen wunnen egendom utan lösen afstås till borgerskapet. En widlyftig, lång och kostsam process hotade att uppstå, men snart träffades den förlikning, att frågan skulle hwila i 25 år, men jorden skulle ordentligen uppmätas, graderas och ståtlläggas samt egoinehafwarena erläggas till stadskassan en årlig skatt. För ett kappland af första klassens jord beständes skatten till 10 kop. och af lägsta eller 13:de klassen till $\frac{1}{2}$ kop. Den årliga skatten kom således att öfwerstiga 3100 rub. Den inkomst, som kommer stadskassan till godo af den gemensamma jorden, torde utgöra endast omkring 300 rub. Utom skatten till stadskassan äro de enskilda egoinehafwarena skyldigända att bidra till fattigwården med $\frac{1}{10}$ del af skatten och till presterskapets aflöning med $\frac{1}{20}$ del af skatten. Till fattigförnjningen bidrager stadskassan för den gemensamma jorden med omkr. 25 rub. Det hade varit en god sak, om stadens borgerskap och åldste utaf den från 600 till 3100 rub. förhöjda skatten årligen aflöndrat t. ex. 300 r. till inköp af enskildas jordlotter, då dessa ståt till salu, ofta nog till ett högst lågt pris. Största delen af jorden skulle wid denna tid varit inlöst utan frångel och besvär och en hwar njutit de rättigheter, hwilka billigheten måste erfånna. Så stedd dock icke och derom är nu icke att något vidare säga. Af de 25 förlikningsåren återstå ännu 10 år, och huru efter deras förlopp frågan gestaltar sig, är icke wårdt att nu söka förutsäga. En stor förändring har emellertid inträffat derigenom, att staden blifwit flyttad från sitt gamla ställe och de flesta egoinehafwarena derigenom kommit att bosätta sig på ett längre afstand från de jordlotter, hwilka de med en wix förklarlet wårdat och i de flesta fall med mycken omsorg skött. Under det år, som de nu bott i nya Wasa, hafwa de lårt sig inse swårigheten att med tillbörlig omwårnad sköta denna sin gamla ärfda jord. Det är all anledning att råka i ettjörfall, som efter 10 år torde vara stort nog. Alla dessa omständigheter hafwa framkallat följande förslag:

Alla enskilda egoinehafware skulle erbjudas att nu genast mot ställig lösen afstå sin jord. Denna lösefästing borde dock vara så stor, att de icke skulle blifwa alltför mycket lidande och misbelättna. En ny gradering torde behöfwa öfwergå jorden, emedan stadens flyttning mycket förändrat de stilda jordlotternas wårde. I allmänhet torde kunna antagas, att tunnlands talet inom de olika klasserna icke alltför mycket skall ändras, endast de westerut belägna egorna torde komma att upphöjas och de östliga och sydliga att nedjättas. Förslagswis må nämnas att, om ett tunnland af 1:sta klassen skulle lösas med 75 rub., ett af andra med 60 rub., ett af 13:de med 5 rub., till lösefästing och andra förefallande utgifters bestridande, en summa af inemot 100,000 rub. erfordrades. Dessa skulle utbetalas i obligationer, löpande med 6 proc. ränta. Hela egomassan skulle sedan indelas i lotter af 25—30 tunnland, hwilka skulle utarrenderas på t. ex. 25 år med rättighet för arrendatorerna att derstädes få åt sig uppföra nödiga hus. En hufwudjallig inkomst för dessa arrendatorer skulle vara att förse stadsboerne med deras behofwer af mjölk och andra ladugårdsprodukter. I början kan det wål möta swårigheter att erhålla tillräckligt många arrendatorer, emedan mängden af sträckes från att mederwäga ett försöl, som dock owillkorligen bör vara winstgifwande. Man bestinne, att till anskaffandet af medel till betalandet af 100 rubels årligt arrende

erfordras endast 12—1300 kannor mjölk, och hwarje stadsbo, som hitills hållit ladugårdar och skött dem wål, wet att han icke behöfwer hålla många kor för att årligen erhålla 1200 kannor mjölk. Man må äfwen betänka, att de hemman på landet icke äro små, som hafwa 25—30 tunnland åker och ång. Efter någon tid skall dock erfarenheten öfwertryga de i början twelsamma, och möjligtwis skola äfwen i början många egoinehafware icke vara hugade att afstå sin jord till att inlösas, hwarföre icke fulla antalet arrendatorer genast behöfwes. De egoinehafware, hwilka dröja att afstå sin jord, skola sedan erhålla en lägre lösefästing, t. ex. för hwarje år förminskad med 6, 8 eller 10 proc. Från den årligen erhållna arrendesumman böra först afräknas den skatt, som nu inflyter i stadskassan, och de bidrag, som komma fattigwården och kassan för presterskapets aflöning till fördel. Alla dessa afdrag öfwerstiga icke 4000 rub. Afräknas bör vidare räntan på obligationerna, för hwarje år förslagswis 6000 rub. Den årliga amorteringen skulle sedan verkställas med den återstående delen af arrendesumman och hwar fonden för räntans erläggande lemnar öfrigt till följd af de efterhand indragna obligationerna. Huru stort arrende för hwarje år skall kunna erhållas, är swårt att nu säga, men nog borde man wål få antaga att det för mer än 5000 t:d jord öfwerstiger 10,000 rub. Uppginge arrendet till 11,000 rub. erfordras en tid af 35 år innan alla obligationer blifwa inlösta. Med ett arrende af 12,000 rub. sker full liquid på 24 år, med 13,000 rub. på 20 år, med 14,000 rb. på 16 år, med 15,000 rub. på 14 år.

Det wore önskligt att en hwar, som har intresse för kommunens angelägenheter, wille närmare tänka härpå och sedan offentligt uttala åsigter och anmärkningar. Gerna medgifwes, att några öfwerdrifna förhoppningar kunna här uppdragas, men sjelfwa frågan är af stor wigt för wår kommun, och det wore godt och wål, om många des medlemmar wille egna en stunds uppmärksamhet åt denna angelägenhet. Wår kommun eger en stor tillgång i sin jord, men att rätt disponera den är nödwändigt. Nog kan det vara godt att tänka så: efter 10 år tages jorden utan lösen. Men för det första kan det vara twifwel underkastadt, om den utan lösen kan beröfwas de enskilda, och om också så skulle kunna ske, kan man dock med stål fråga, om ett sådant förfarande är billigt och moraliskt rätt. I öfrigt är att bestinna, i hwilket utarmadt stic samma jord efter 10 år befinner sig, och säkert är, att den arrendesumma, som då kommer att erhållas, är wida lägre än den som skulle erhållas för jorden i des nuwarande stic.

Den Hemliga Agenturen.

En bild ur det Amerikanska Affärlifwet.

(Forts. fr. n:o 38.)

Så säkert anlagda voro minorna, som Cox och Sharp med tillhjelp af Douglas & Co. hade grävt mot Hargrave, att han nästan kunde beräkna timmen, då sheriffen skulle tillsluta hans butik. Hade icke hans kreditorer i Östern af Douglas & Co. erhållit de för honom så fatala korten, skulle de gerna lemnat honom anstånd, tills han hade kunnat hopsamla sina fordringar uti det fjerran Western; och nu kom ännu dertill, att hans fru med deras enda barn öfvergal honom i sarans stund. Ingen anade det inre sammanhanget, ingen läste i hans frus bildsköna drag, hvilken dålig själ hödde derunder, och när Hargrave uti sin förtwiflan sökte fullkomligt döfwa

sig med cognac, bröto många stafven öfver honom. Endast Bridget, den irländska tjensteflickan i familjen, försvarade honom inför grannarne, och när Hargrave utbetalte åt henne den sista dollarn af hennes lön, bad hon honom om ett längre samtal. Hvad hon derunder meddelade honom, veta vi icke, blott så mycket kunna vi med rätta sluta till, att hon under rättade honom om händelser, som gifvo hans motvilja mot Lucy och Cox dubbel näring. Från detta ögonblick bemärkte vi en förändring i Francis uppförande; han upphörde att dricka, blef lugn och resolverad, och när sheriffen verkligen kom, för att stänga hans butik, öfverlemnade han med största lugn åt honom allt, hvad han förut betraktat som sin egendom, med undantag af det lilla, som lagen tillät honom behålla. När hans vänner sågo denna fördelaktiga förändring i hans karakter, började de åter skänka honom deras förtroende och gjorde honom åtskilliga anbud. En af dem, just den samme gamle herre, som meddelat honom de första oangenäma underrättelserna från New-York, egde vid en af stadnes avenyer ett betydande sågqvans etablissement och öfvertalte Hargrave att emottaga första bokhållarplatsen dervid till en början, tills något bättre yppades för honom.

Här utvecklade han åter den gamla verksamheten och arbetade outröttligt i sin väns intresse, liksom en dyster skugga aldrig hade förmörkat hans lefnadsstyg. Ut i den mot honom inledda äktenskaps-skilnadsprocessen gjorde han intet motstånd, ehuru han enligt lagen hade kunnat göra viktiga invändningar, ty wilful neglect of duty (uppsätlig vårdslöshet i affärerna), som hans fru förebar, kunde alldeles icke bevisas; tvertom uppdrog han åt sin advokat att meddela hans fulla samtycke. Vid sista afhandlingen, hvarest båda parterna måste vara personligen närvarande, bevärdigade han knappt med en blick sin fru, som tätt beslöjad satt bredvid honom, under det han stundom betraktade den der närvarande Cox med ett förakt, som tvang denne att slå ned ögonen. Några dagar sednare erfor han, att det syndiga paret gift sig; äfven deröfver lät han ej märka något, endast orden: "Min stackars gosse!" undföll honom. Det enda, som ännu tycktes trycka honom, var domstolens beslut, att Harry, emedan han ännu var i alltför späd ålder, skulle uteslutande vara under moderns vård, likväl hade fadern rättighet att engång i veckan besöka sitt barn. Men denna tillåtelse försvann till ett intet, då Hargrave var för stolt och förbittrad att göra bruk deraf.

Om man jemför Westerns innevänares anletsdrag med de infödda Indianernas, så måste en uppmärksam iakttagare ovillkorligen göra den anmärkning, att här och der en talande likhet eger rum mellan båda. Mången ställig gränsbo med sitt långa, raka hår och solbrända ansigtsfärg skulle utgöra en förtreflig modell af en Uncas, om han vore beklädd med moccasiner och jagtskjorta, och den vildskygga blicken hos mången Westerns tärna erinrar om de indianska squaws ögon. Om klimatets inflytande eller blodets blandning frambragt denna likhet, är svårt att afgöra; möjligen hafva båda bidragit dertill. Lika litet kan det förnekas att man ofta i Westerns innevänares karakter finner drag, som noga passa in på Indianer-

nas. Densamma naturliga godmodighet, detsamma naturliga lättsinne, men äfven den största tystlåtenhet och outplånliga hämdebegär afspegla sig i bådassjäl. Liksom Rödskinnets eller Korsikanarn i årtal kan under likgiltighetens mask dölja sitt ägg och hat, tills ändteligen det gynnande ögonblicket är inne, att förinta fienden, så eger äfven mången Westerns man, vid eljest utmärkta egenskaper, konsten att under den tätaste slöja dölja den bittraste hämdekänsla, tills ändtligen vederställningens timme slår. Amerikanern skiljer sig äfven deruti från Tysken, att han icke anser en obetydlig förolämpning för något stort och icke i årtal går härmisen, men när det går honom till livets mærg, knyter han icke banden i fickan, utan söker den lempliga tidpunkten till handling.

Dessa allmänna anmärkningar måste vi förutskicka, för att förskaffa (den tyska) läsaren en någorlunda psykologisk bild af Francis Hargrave. Ingen kunde se på honom, huru det kokte i hans inre; emellanåt viste han äfven en sjuklig glädighet, som satte hans vänner i förvåning. Om Cox och dennes fru tordes man icke tala med honom; tillochmed när hans lilla gosse, som han dock älskade öfver allt annat, dog, bad han om ett tyst deltagande, emedan han absolut icke ville veta något om det förlutna.

Man öfvertalte honom att ånyo etablera sig, och uppge sin plats som bokhållare, samt erbjöd honom penningar och ny kredit. Emellertid afslog han alla dessa välmenta förslag, emedan han, enligt sin uppgift, sednare ernade begifva sig till Californien, sedan han inkasserat några gamla utstående fordringar. Dessutom mente han, att staden L., för de gamla händelsernas skull, icke kunde vara någon angenäm vistelseort för honom; skulle han ännu engång etablera sig, så skulle det ske i Californien, hvarest ingen kände honom eller skulle beröra gamla händelser.

Intet kunde öfverträffa den ifver, hvaremed Hargrave i hemlighet efterforskade de dolda orsakerna till sitt missöde. Hvar och en, som betraktade den till utseendet lugna mannen, då han stående vid sågqvarnen i sin annotationsbok upptecknade de skilda blocken af mahogny och valnösträd, hvilka skulle sägas till busgeråd, skulle visst icke hafva kommit på den tanken, att bakom detta likgiltiga anlete lurade en demon. Francis insåg lätt, att man vid hans så förskräckligt hastigt inträffade fall, måste hafva begagnat sig af ovanliga hjälpemedel; dessa bemödade han sig nu att uppläcka. Han visste ju af erfarenhet, att många affärsmän, som icke på långt när hade stått sig så väl som han, uti mycket större trångmål motstått stormen, utan att hemfalla åt sheriffen. Dessutom föreföll det honom utomordentligt besynnerligt, att han plötsligt förlorat krediten i Östern, äfvensom att New-York och Philadelphia köpmännen vägrat att prolongera hans vaxlar, ehuru han alltid hade varit en punktlig betalare. Detta förfarande af importörerne, som eljest förlängde krediten för goda kunder, var uti hans fall så ovanligt, att han ansåg det framför allt nödvändigt att se klart i detta hänseende. Men då han hade orsak att hålla sina undersökningar hemliga för hela världen, så var han länge obeslutsam om medlet, tills händelsen kom honom till hjälp. (Forts.)

Till Hoppet. *)

På lätta vingar sväfvar du mot höjden,
I Ihusets Öther vill du söka fröjden;
Du flyr från jorden, från den låga dalen,
Som här blott tistel, och de mörka qvalen.

Så fällt det är, till högre rymder fara,
Och alltid der bland andra englar vara,
Men ljutt det är också att lindra smärtan
På jorden, i de sorguppslida hjertan.

Dig söker sorgen opp, dig söker fången,
Hvem fins, som söka som du, här af så mången?
Du lif, i lifvet, hulda hopp, du dyra,
Sag sökte dig, och fick af dig min Eyra.

Till glädjens himmel, till den ljusa, klara,
Du vill på dina silfvervingar fara,
Du tar mig med ibland på himlafärdens,
Då är jag fäll, och glömmmer hela världen.

*) Troligen hafva våra läsare i dessa skära lyrika utgjutelser, af hvilka vårt blad redan innehållit några, anat en fruntimmershand. Hvem skulle icke lätteligen i dem höra slagen af ett älsfande kvinnohjärta, som söker i sina vemodsfulla minnen en hviloplats för sin andes under färdens öfver den falla verklighetens öfensfält tröttrade vinge?! Vi stola hädanefter utmärka dem med signaturen: F. Red. not.

Helsingfors Börs den 7 November.

Vexelkurs.

London 3 m. d. 37½. 38. — Paris 3 m. d. 396, 398. — Hamburg 3 m. d. 33½, 33¾ sh. — Stockholm 14 d. d. 276, 279 öre.

	Köpare.	Säljare.
Finl. 4½ % Statslån	356 mk.	360 mk.
Hypoteksförening:s 5% Obligation. {	90 å	92½.
	91 %	
D:o D:o 4 procent's Obligationer	85 %	92½.
Helsingfors Societetshus Aktier	—	200 mk.
Sydinska Ångfartygs-Bolags Aktier	520 mk.	640 mk.
Österbottn. Ångf.-Bolags Aktier	—	160 mk.
5 % Ryska Statslånet i L. St.	—	98 %.
Föreningsbankens Aktier	108 %.	104 %.
Wasa Bomullsspinneri-bolags Akt. —	—	2,200 mk.

Rungörelse.

Med offentlig entreprenadauktion, som verkställes inför Beflädnads-Direktion för 2:a Indelta Wasa Skarpskyttebataljon å bataljonskänsliet härstädes, Tidagen den 24 innevarande November kl. 10 f. midd., utbjudes åt den minstförbrände anstiftningen af följande färdiggjorda periedlar, nemligen: 373 ft. uniformer af mörkgrönt kläde, 373 par benkläder af dito, 53 ft. paletär af grått chineeskläde, 373 ft. kypis, 373 ft. baswalkar af mörkgrönt kläde, 479 ft. skjorter, 746 par ullstrumpor, 373 par benkläder af flamsft lärft, 7 par stöflar af smorläder med långa skaft, 288 par dito med korta skaft och 65 par dito med dito af blankläder, äfvensom reparationen af 320 par långskaftade smorlädersstöflar. Villkoren för entreprenaden stela närmare bestämmas wid auktionstillfället, då äfven profver och modeller till sagde periedlar finnas till påseende. Wederhäftiga borgesförbindelser för entreprenadens fullgörande, äfvensom öfver de förförter, som möjligen kunna bewisjas, böra wid auktionen presteras, hvarjemte direktionen förbehåller sig rätt till pröfning af de skeende anbudnen; allt detta meddelas till hvarade spekulanters kännedom. Nikolaistad, den 5 November 1863.

I Beflädnads-Direktionens wagnar:

C. G. Rosenbergs.

Ernst Hedman.

Auktion.

Medelst förbagen den 14 i denna månad kl. 3 e. m. å auktionssammaren anställande offentlig auktion förfälles ej mindre åtskilliga handelsvaror såsom kändustobak, lin, ljus, the, kaffe, gryn, flere sorter silke, wigter och wigtkålar, twål och kopparferniösa; äfvensom hvarjehanda möbler, kopparkärl, och för undersättnings komitens räkning ett parti gamla säddar; hvarom hugade köpare härigenom underrättas.

Nikolaistads auktionssammare, den 6 november 1863.
S. Grönwall.

Till salu:

Desert Russin och Fikon, Chatrinplommon, Sveskon, Krakmandel, Corinther, hos
C. J. Hartman.

Läderförsäljning
af Fabrikör Brummerts tillverkning tillkamrad
Saffianer och Lakerläder, hos C. J. Hartman.

Berlinerblätt i minut till 25 kop.
skålp. hos Joh. Edv. Dahlgren.

Lorrifst, Stor- och Småsty i parti och mi-
nut hos John Lindeman.

Piccanell, af Herr E. Nobels i Köpenhamn,
och Herrar F. W. Wahlberg et. Co. i Nystad
wälfärdiga tillverkning, hos John Lindeman.

Plattfist till 1 rub. 80 kop. per lösp, hos
John Lindeman.

S:t Petersburgska prima Stearinljus hos
John Lindeman.

**Siden Mantiller,
Frunt. Doffel Paletter och Skappor,
Frunt. Siden Kragnar,**

Broscher, Bältspänner,
Gummi Bältband,
Alfonid Skedar, Knifvar och Gafflar,
d:o Förläggare,

Röda och gråa Ylle och Bomulls Krinoliner,
Sidenband, Blommor och Plymer hos
C. E. Löfgren.

Post-, Skrif- och Kardus-Papper hos
C. E. Löfgren.

Roul. Wardurkar och Gutaperchaty,
Mans Gummi Borsörer och Galocher,
Frunt. Illefordrade och barn Gummigaloscher hos
C. E. Löfgren.

Perlgryn, Tyssa och Rinska Äpplen,
Marmelader, Bifon, Rusfin och Swebbon hos
C. E. Löfgren.

Fin Hallon Punsch hos
C. E. Löfgren.

**Culörda Tricot Byxtyger,
Svart och brun Ylle-Plysch, hos**
J. G. Sundqvist.

**Fin Jamaica Rom,
Scherry och Portvin,
Piccadon och Fransktvin, hos**
J. G. Sundqvist.

**Tyskt Hvetemjöl,
Patna och Arracan Risgryn,
Pärl- och Mannagryn,
Tyska Hel- och Krossgryn,
Bohvetegryn,
Gröna och hvita Ärtor, hos**
J. G. Sundqvist.

**Pecco Blomthé,
Sockrad Vanille-Chocolade,
Malen Engelsk Senap,
Matolja på buteljer,
Dubbelraffineradt Bordssalt,
Norsk Stor- och Fetsill, hos**
J. G. Sundqvist.

1 st. Båfwerstiuns päls, hos
J. G. Granberg.

**Culörda och hvita Ylleträjor, mans och frunt.,
Birkade frunt. Ylleböfver och Hårnät,
Dito Baruträjor och Muddar,
Mans och frunt. Winterwantar,
Illefordrade Gummigaloscher, hos**
J. G. Granberg.

**1 st. större Nya, till försäljning inlemnad
hos**
J. G. Granberg.

Fin svart Kläde till nedfatt pris, hos
J. G. Granberg.

**Ljuskronor och Ljusstakar,
hos Henr. Joh. Sjöberg.**

**Illefordrade Bottförer, mans-, fruntimmers-
och barns Gummigaloscher samt gummi Kam-
mar, hos Henr. Joh. Sjöberg.**

**Hvitt Tafvelglas, Saxar, Pennknifvar och
Skrinnskor hos Henr. Joh. Sjöberg.**

Korn- och Hafwerhalmhåfelse, hos
J. F. Chydenius.

**Myligen inkomne Katrinplommon, Smurna-
rusfin, Kransfifon och Swebbon, hos**
F. W. Gerlin.

**Illefordrade mans och frunt. Handstar, god
Fotogéne och Gråsej, hos**
F. W. Gerlin.

Päls-Varu-Handel.
Undertecknad rekommenderar sig med flere sorters
pelterier, såsom: Sjuppsfina-pälsar, båfwer- och bi-
sam-paletter, frimfins pälsfoder, gråwerfs kapp-
foder, flere sorters fruntimmers kragor och muffar,
sjuppsfins manskragar, fina och ordinära möfver,
m. m.; äriwen uppmjukas härdblefne pälsar samt be-
klådas gamla pälsar och paleretter, förfärdigas frunt-
timmerskappor samt för öfrigt allt hwad till denna
branche hörer. Nya Wafa i Oktober 1863.
J. L. Lennberg.

Hufvudkål och Surkål hos
Waktmästar C. Forssell.

**Godt Hö a 15 kop. lösp. förfäljes i Hög-
wall's gård, hos**
A. Leander.

Utbjudes hyra:
I 9 stadsdelen en kammar och del i kök och nö-
diga uthus samt en vindskammare, hwarom wi-
dare med Inspektör Edderberg i Sandwiken.

Herrar Navigatörer kunna erhålla logis hos
Victor Strandberg.

Twenne rum med skild ingång; närmare å tryckeriet.
En vindskammare uti Öwerste-Löjtnant Rosen-
bergs gård, närmare kan öfwerenskommas med C.
Ljungqwist.

**Min fjerde föreläsning hålles på
vanlig tid Onsdagen den 18 November.**
Karl Ervast.

Ull till spinsel
emottages å Kolki eller hos Handlanden
Kock i Wasa till följande priser: för oren
ull 10 kop. per skålpund, för fär tvättad
12 kop. per skålp. samt för rentvättad
ull 15 kop. per skålp.

Ull till Kläde och Vadmal
emottages å Kolki eller hos Handlanden
Kock i Wasa.

Lif- och Brandförsäkrings-aktiebolaget
SKANDIA

meddelar försäkning på lif, samt afslutar försäkr-
ningar emot brand- och explosions-skador å bygg-
nader samt lösegendom i städer och på landet,
till billigaste premier, hvilka bestämmas vid för-
säkningstagandet efter äfventyret och kan tillskott
sedermera icke fordras.

Prospekter, ansöknings-formulär och alla nö-
diga upplysningar erhålles alla dagar från kl. 2
till 4 e. m. af undertecknad, bolagets agent.
Jonas Sandman.

Till salu i Danielsons & Co. Bokhandel:

Den konstfärdige Skolmästaren. X. Mytologi. Närin-
gar. 1 m. 60 p.
Luthers Filla Cateches med förklaring utan frågor,
af Eindegren. 40 p.
Lärobok i Räknekonsten för Elementarskolor af Wi-
wolen. 2 m.

Sju werldens Under eller den märkwärddiga Arithme-
tiska blomman Certifolia decimalis. 80 p.
Epionen. Romantisk Tidsmåning från Nordameri-
kas Sjelfständighetskrig af Cooper. 2 m. 40 p.
Die Elemente des Zeichnens nach förperlichen Gegen-
ständen von Heimerdinger. 2 m. 40 p.
(Med dertill hörande Trämodeller. 14 m. 40 p.)
Wägskarta öfwer Europa af Stülpnagel, (på wäf).
28 m.

Korta öfwer Nord-Amerika och Westindien. 1 m. 40 p.
Maapallon Seinäkarta (på wäf). 16 m.
Suomen maan Kartta, walmistetty Gylbenittä, (på
wäf). 15 m.
Les Papillons. Balse de Salon pour Piano, compo-
sée par E. Röbler. 1 m. 60 p.
Tellurier och jordglober.

Till salu i A. Widerströms Bokhandel:

Ernst Renan, Jesu Lefnad. 1-4. 4 m. 80 p.
Wihl. Rosenborg, Om Riksdagarna. 5 m.
Stuart Mill, Om det Represantativa Styrelsefättet.
2 m. 80 p.

J. Topelius, Sångar. 4 m. 80 p.
Kundig, Satttagelser wid sjuf- och bödesängen. 2 m 80 p.
Hartman, Skandinawiens Flora. 9 m. 60 p.
Atterboms minnen från Tyskland och Italien. 1-2.
12 m.

A. Mankell, Om sann och falsk deklamation. 2 m. 40 p.
Murbäck, Förklaring öfwer de tre trons artiklar. 2 m. 40 p.
Emilie Souwestre, Familjeanteckningar. 1 m. 60 p.
Ekelund, Handbok för Sjöfart och Handel. 5 m. 20 p.
Fonson, Om Swenfka Hemman. 1 m. 20 p.
Krummacher, Om det Apostoliska Mötet i Jerusalem.
40 p.

Nytt Frankft och Swenskt Handlexikon samt Swenskt
och Frankft. 5 m. 20 p.
d:o Engelskt och Swenskt Lexikon. 5 m. 20 p.
d:o Swenskt och Tyskt d:o 4 m. 40 p.
Cornet, Nytt Ryskt och Swenskt samt Swenskt och
Ryskt. 6 m.

Suomi 1863. 3 m.
Landsdags Marsch för piano forte, Finlands Stän-
der wörfamt tillagnad af Fr. Wihl. 2 m.
Finlands Landsdags-Polska. 1 m. 20 p.
Kuopion läänin Maawiljeluseuran Toimituksia w.
1861 ja 1862. 1 m. 60 p.
Kapina Kaupajoella w. 1808. 60 p.

Till salu å F. W. Unggrens boktryckeri:

Stora och lilla latinska alfabetet, för barn att
lära känna bokstäfverna, tryckt med grof stil. 5 k.

JAKOBSTAD.

**Från den 1:sta Nov. är Fabrikspriset
å Jakobstads Ländsticker 9 mark per låda.**

Tryckt hos F. W. Unggren.
Imprimatur: C. J. Boy.

Danmarks Skole.

Att jag Tidagen den 17 dennes härstädes, uti
Herr F. Holmbergs lokal, öppnar min dansskola, får
jag härmed tillkännagifwa. Wafa den 13 Novem-
ber 1863. Marie Sofie Höllberg.

Undertecknad gifwer en Bal Söndagen den 6 De-
cember. Widare framdeles genom annons i tidningen.

Uti nya badinrättningen belägen i Metwiken finnes
wanliga finsta bad, kar-bad och dusch till allmänhe-
tens begagnande hwarje lördag från kl 1 på dagen
till kl. 9 om aftonen. Priset är 1 mark för person
eller 3 mark för familj. De öfriga dagarna i we-
kan kunna beställningar å bad göras på stället. De-
utom finnes på samma ställe en alldeles skild bad-
stuga med aflädningsrum för 3 kopet person, om
fredagarna för qwinnor och om lördagarna för karlar.

Slasmästarearbeten emottages af C. Ljungqwist,
boende uti Öwerste-Löjtnant Rosenbergs gård.

Ett halfantare är upphittadt, som återfås hos In-
spektor Edderberg å Sandwiken.